

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У ДРУКОВАНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ СУМСЬКОГО РЕГІОНУ

У статті досліджено особливості висвітлення питань фізкультурно-оздоровчої роботи у періодичних друкованих виданнях Сумської області та інформаційне забезпечення фізкультурно-оздоровчої діяльності студентства в умовах регіону.

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровча діяльність, здоровий спосіб життя, рухова активність, студенти.*

Постановка проблеми. Протягом останніх років в умовах нестабільної політичної, економічної, соціально-гуманітарної ситуації у країні серед студентської молоді починають прогресувати шкідливі звички, захворювання, пов'язані з неактивним способом життя, розладами нервової та серцево-судинної систем, опорно-рухового апарату, органів зору та ін. Це вимагає негайного перегляду ставлення молоді і керівництва навчальних установ до фізкультурно-оздоровчої роботи та визнання пріоритетності здорового способу життя, оскільки фізична культура як складова загальнолюдської культури має на меті створити фізичну гармонію суспільства, запобігати розвитку захворювань, формувати гармонійно розвинену особистість. Дефіцит рухової активності, низький рівень фізичної підготовленості, інтенсифікація і збільшення інформаційності навчального процесу, призводить до дисбалансу резервних можливостей організму студентської молоді.

Зі зменшенням інтересу студентів до занять фізичною культурою і спортом, знижується і інформаційне забезпечення фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів, як важливого чинника її пропаганди у Сумському регіоні. Висунута нами гіпотеза про недостатню інформованість населення регіону з питань фізичної культури, спорту та здоров'язберігаючих технологій у друкованих засобах масової інформації, виявилась об'єктивною реальністю і була підтверджена дослідницьким шляхом.

Мета роботи – дослідити особливості висвітлення питань організації фізкультурно-оздоровчої роботи у друкованих засобах масової інформації Сумського регіону.

Для досягнення поставленої мети, у якості методу дослідження було використано контент-аналіз друкованих періодичних видань.

Результати дослідження та їх обговорення. Контент-аналіз (від англ. contents – зміст) продемонстрував особливості висвітлення питань фізкультурно-оздоровчої роботи у найпопулярніших періодичних виданнях Сумського регіону, наклад яких перевищує десять тисяч примірників щороку. Даний метод, як метод кількісно-якісного аналізу широко використовується з метою виявлення чи виміру різноманітних фактів, явищ та тенденцій, які відображені у документах, що вивчаються і які вимагають відносно ізольованого розгляду. Особливістю контент-аналізу є те, що він дозволяє вивчити документи в їх соціальному контексті [4;5]. Використання контент-аналізу дало можливість здійснити повний цикл дослідження текстів, а також установити об'єм і кількість публікацій з досліджуваної тематики. Для забезпечення репрезентативності вибірки були використані рекомендації вітчизняних та зарубіжних фахівців [1–3].

Дослідження були спрямовані на вивчення характеристик змісту текстів, специфічних особливостей відображення подій, які стосуються досліджуваної тематики. Серед них головне місце займала предметно-тематична спрямованість публікацій, зокрема пропорційність висвітлення засобів і методів фізкультурно-оздоровчої діяльності, здоров'язберігаючих технологій, відображення актуальних проблем фізичної культури і спорту. Для реалізації поставлених завдань були виявлені найбільш характерні тенденції у висвітленні досліджуваної проблематики.

Аналіз обласних щотижневих періодичних видань став емпіричним фундаментом нашого дослідження, для якого нами було обрано загальновідомі в регіоні газети "Данкор", "Ваш шанс", "Панорама", "В двух словах", "Сумщина", "Суми і сумчани", що вийшли з друку у 2009–2012 роках. За одиниці контент-аналізу нами були обрані рубрики і тематики, що стосуються фізкультурно-оздоровчої діяльності, здоров'я та фізичної культури взагалі. Дані одиниці для проведення дослідження нами були зашифровані літерами (основні і допоміжні). Таким чином, нами було проаналізовано 1248 примірників обласних періодичних видань за останні чотири роки, в яких виділено, зазначені нами рубрики і тематики. Результати дослідження у вигляді отриманої кількості одиниць контент-аналізу та відсотковий показник нами відображено у таблиці 1. Як бачимо, кількість і відсоток досліджуваних одиниць контент-аналізу досить низький, показники коливаються в межах максимуму – 28 одиниць ("Здоров'язберігаючі технології"), та мінімуму – 11 показників інформації про "Шкідливі звички", у відсотках це 2,24% та 0,88% відповідно (табл. 1). З дослідженого об'єму друкованих видань, нами було встановлено, що найбільша кількість рубрик та тематик присвячені питанням здоров'я – 27, здоров'язберігаючим технологіям – 28 та фізичній культурі – 23. І навпаки, найменша кількість рубрик та тематик розповідали про загартування – 12 та шкідливі звички – 11 показників.

**Загальна кількість матеріалів, присвячених фізкультурно-оздоровчому напрямку
у періодичних виданнях регіону**

Одиниці аналізу	Кількість матеріалів	% від загальної кількості опрацьованих примірників
<i>Основні</i>		
"Здоров'я"	27	2,16%
"Здоров'язберігаючі технології"	28	2,24%
"Фізична культура"	23	1,84%
"Фізкультурно-оздоровча діяльність"	15	1,2%
<i>Допоміжні</i>		
"Рухова активність"	18	1,44%
"Фітнес"	14	1,12%
"Спорт для всіх"	14	1,12%
"Загартування"	12	0,96%
"Шкідливі звички"	11	0,88%

Результати аналізу показників контент-аналізу, що було виявлено у вивчених виданнях у відсотках від загальної кількості дослідженого матеріалу відображено на рис. 1. Як бачимо, сегмент періодики, що містить основні (7,44%) та допоміжні показники дослідження (5,52%) незначний по відношенню до загальної кількості вивчених засобів масової інформації, 87,04% газет – взагалі не мали інформації з досліджуваної тематики. У результаті аналізу даних з 1248 газет лише 162 примірників містили інформацію про здоров'я, фізичну культуру, фізкультурно-оздоровчу діяльність, здоров'язберігаючі технології тощо, у 93 з них були рубрики і тематики, які відповідають основним індикаторам контент-аналізу, та у 69 які відповідають допоміжним одиницям контент-аналізу.

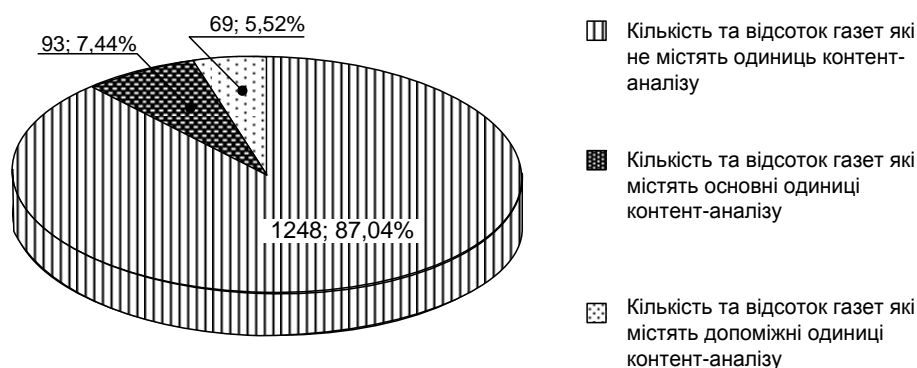

Рис. 1. Структура та кількісні показники одиниць контент-аналізу, що були виявлені у вивчених виданнях

Узагальнена кількість окремо взятих одиниць контент-аналізу в кожному періодичному виданні нами подана у таблиці 2. З даних приведених у таблиці видно, що найбільша кількість рубрик та публікацій присвячених темі "Здоров'язберігаючі технології" – (9) за останні чотири роки публікувалась у газеті "Сумщина", найменша – 2 у виданнях "В двух словах" "Панорама" та "Суми і сумчани". Оприлюдненню питання "Здоров'я" найчастіше – 8 разів надавала свої шпальти "Ваш шанс", найменшу – 2 видання "Суми і сумчани" та "В двух словах". Про фізичну культуру, як головну складову здорового способу життя, по 5 разів розповідали видання "Ваш шанс" та "Сумщина", найменше цій темі приділяла уваги газета "Суми і сумчани" – 2.

Максимальну кількість одиниць аналізу присвячених "Фізкультурно-оздоровчій діяльності" – 5 можна було побачити в "Сумщині", найменшу – по 2 в "Данкорі", "Панорамі" та "Суми і сумчани"; "Руховій активності" – 4 у "Вашому шансі" і "Сумщині", та 2 у "Данкорі" і "Панорамі"; "Фітнесу" – 4 у "Данкорі", та 1 у виданні "В двух словах"; "Спорту для всіх" – по 5 у "Данкорі" та "Сумщині"; "Загартуванню" – 4 у "Панорамі", та 1 в "Данкорі", як протистояти "Шкідливим звичкам" – 4 рази друкувалось в газеті "Панорама", та жодного разу не приділяли уваги цій темі протягом останніх років "В двух словах" і "Суми і сумчани" (табл. 2).

Розподіл рубрик та тематик в досліджуваних періодичних виданнях

Назва газет Одиниці контент-аналізу	Кількість матеріалів						
	"Данкор"	"Ваш шанс"	"Панорама"	"В двух словах"	"Суми і сумчани"	"Сумщина"	Разом
"Здоров'я"	7	8	3	2	2	5	27
"Здоров'язберігаючі технології"	6	7	2	2	2	9	28
"Фізична культура"	4	5	4	3	2	5	23
"Фізкультурно-оздоровча діяльність"	2	3	2	1	2	5	15
"Рухова активність"	2	4	2	3	3	4	18
"Фітнес"	4	2	3	1	2	2	14
"Спорт для всіх"	5	2	–	2	–	5	14
"Загартування"	1	3	4	2	–	2	12
"Шкідливі звички"	3	3	4	–	–	1	11

Як наслідок проведеного аналізу, відзначаємо тижневик "Суми і сумчани", як видання, у якому нами зафіксовано найменше одиниць контент-аналізу. Тому **перспективу** подальшого наукового дослідження з оптимізації та підвищення інформованості студентства Сумського регіону у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи, слід вбачати у необхідності організації у області єдиного інформаційного простору для сприяння висвітлення питань фізичної культури, спорту та здоров'я учнівської молоді.

Виходячи з вищезазначеного можна зробити наступні **висновки**: 1. Визначено низьку якість інформаційного забезпечення проблем фізичної культури, спорту і здоров'я у друкованих засобах масової інформації Сумського регіону. У недостатній кількості, як для газет регіону, висвітлюються питання оздоровлення рекреаційними, санаторними, бальнеологічними та туристичними ресурсами області.

2. Для кращої поінформованості різних груп населення з питань сфери фізичної культури і спорту у регіоні слід організувати один інформаційний простір, через друковані видання, телебачення і радіо віщування.

Використані джерела

1. Данилов А.Н. Социологическая энциклопедия / под общ. ред. А.Н. Данилова. – Минск : Народная асвета, 2003. – 384 с.
2. Дерепя М.С. Основные направления совершенствования освещения спорта в периодической печати Украины / [зб. наук. праць під ред. С.С. Єрмакова "Педагогіка, психологія, та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту"]. – Харків : ХДАДМ, 2002. – С. 83 – 91, [№ 10].
3. Гречихин В.Г. Лекции по методике и технике социологических исследований : учебное пособие / В.Г. Гречихин. – М. : изд-во МГУ, 1988. – 232 с.
4. Иванов В.Ф. Методичні рекомендації до курсу "Контент-аналіз, як метод дослідження ЗМК" / укл. В.Ф. Иванов. – К., 1998. – 14 с.
5. Иванов В.Ф. Соціологія масової комунікації : навчальний посібник / В.Ф. Иванов. – К. : Київський університет, 2000. – 210 с.

Lazorenko S.A.

FEATURES COVERAGE OF ISSUES OF SPORTS AND RECREATION ACTIVITIES AMONG DIFFERENT POPULATIONS IN THE PRINTED MASS MEDIA EDITIONS IN SUMI REGION

The informational assistance of students' physical and health-improving activity in conditions of region. The peculiarities of physical and health-improving activity media support in Sumy region were investigated. The peculiarities of physical and health-improving activity media support in Sumy region were investigated. But it was noted the lack of it in conditions of Sumy region.

Key words: *physical and health-improving activity, healthy lifestyle, moving activity, students.*

Стаття надійшла до редакції 08.09.2013 р.

